

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2010
YEARBOOK**

ГОДИНА 1

VOLUME I

**GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY**

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот:

Проф д-р Виолета Димова

Издавачки совет

Проф. д-р Саша Митрев
Проф. д-р Блажо Боев
Проф. д-р Борис Крстев
Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Виолета Николовска
М-р Ранко Младеноски
М-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Толе Белчев
Доц. д-р Билјана Ивановска
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Душко Алексовски
Доц. д-р Марија Леонтиќ
М-р Нина Даскаловска
М-р Дијана Никодиновска

Главен уредник

М-р Ранко Младеноски

Одговорен уредник

Доц. д-р Толе Белчев

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)
Марија Кукубајска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров

Печати

Печатница „2-ри Август“ - Штип
Тираж - 300 примероци

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бб
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Saša Mitrev, Ph.D.
Prof. Blazo Boev, Ph.D.
Prof. Boris Krstev, Ph.D.
Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Violeta Nikolovska, Ph.D.
Ranko Mladenoski, M.A.
Risto Kosturanov, M.Sc.

Editorial staff

Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Dusko Aleksovski, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Leontic, Ph.D.
Nina Daskalovska, M.A.
Dijana Nikodinovska, M.A.

Managing editor

Ranko Mladenoski, M.A.

Editor in chief

Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.

Language editor

Danica Gavrilovska-Atanasovska
(Macedonian)
Marija Kukubajska, M.A.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov

Printing

„Vtori Avgust“ - Štip
Printing No 300

Address of the editorial office

Goce Delcev University – Štip
Faculty of philology
Krste Misirkov b.b.,
PO box 201, 2000 Štip,
R. of Macedonia

СОДРЖИНА
CONTENT

ПРЕДГОВОР

проф. д-р Виолета Димова, декан на Филолошки факултет - Штип

FOREWORD

Dean, Prof. Violeta Dimova, Ph.D. Faculty of Philology - Stip 7

д-р Билјана Ивановска

ПРЕДИЗВИЦИТЕ И ДИЛЕМИТЕ СО КОИ СЕ СООЧУВААТ
ПРОФЕСОРИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ВО СВОЈАТА КАРИЕРА

Biljana Ivanovska, Ph.D.

CHALLENGES AND DILEMMAS THAT GERMAN TEACHERS

FACE IN THEIR CAREER..... 9

м-р Нина Даскаловска

ЛИТЕРАТУРАТА ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК

Nina Daskalovska, M.A.

LITERATURE IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING 15

м-р Крсте Илиев

ПРЕДИЗВИЦИ ВО НАСТАВАТА ВО 21 ВЕК

Krste Iliev, M.A.

TEACHING CHALLENGES IN THE 21ST CENTURY 23

Јане Јованов, м-р Снежана Кирова

ОБЕДИНУВАЊЕ НА ИНФОРМАТИЧКИТЕ ТЕХНОЛОГИИ СО
ИЗУЧУВАЊЕТО НА ЈАЗИЦИТЕ

Jane Jovanov, Snezana Kirova, M.A.

UNITING INFORMATION TECHNOLOGIES WITH STUDYING

LANGUAGES 29

Елена Тупаревска

ИГРИТЕ, АУДИО И ВИДЕО МАТЕРИЈАЛОТ ВО НАСТАВАТА

Elena Tuparevska

GAMES, AUDIO AND VIDEO MATERIAL IN THE CLASSROOM..... 37

д-р Снежана Јованова–Митковска

ЗОШТО НИ Е ВАЖНО И ЗНАЧАЈНО ИЗГОТВУВАЊЕТО НА
ПРОЕКТИ ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА?

Snezana Jovanova-Mitkovska, Ph.D.

WHY IS IMPORTANT TO US AND IMPORTANT PROJECTS

FOR THE PREPARATION OF RESEARCH WORK? 45

д-р Јованка Денкова

ПЛЕТЕНКА ОД ФАНТАСТИЧНИ И РЕАЛИСТИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ

Jovanka Denkova, Ph.D.

BRAID OF FANTASTIC AND REALISTIC ELEMENTS 55

д-р Махмут Челик ИНСПИРАТИВНОТО И ЛАЖНОТО ВО РАСКАЗИТЕ ЗА ДЕЦА НА ПРВАТА ПОВОЕНА ГЕНЕРАЦИЈА ТУРСКИ ПИСАТЕЛИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Mahmut Chelik, Ph.D. THE INSPIRATIONAL AND DECEPTIVE POINT IN THE STORIES CHILDREN FOR OF THE FIRST POSTWAR GENERATION OF TURKISH WRITERS IN REPUBLIC OF MACEDONIA.....	65
м-р Ева Велинова ЗА ПРОБЛЕМОТ НА ПРАВОТО КАЈ ФРАНЦ КАФКА Eva Velinova, M.A. THE PROBLEM OF THE LAW IN THE WORK OF FRANZ KAFKA	73
Наташа Сараfoва ФЕНОМЕНОТ ХАРИ ПОТЕР (културолошки аспекти) Natasha Sarafova THE PHENOMENON OF HARRY POTTER (cultural aspect).....	81
м-р Ранко Младеноски СЕМАНТИЧКА ДЕЗИНТЕГРАЦИЈА НА ЛИКОТ Ranko Mladenoski, M.A. SEMANTIC DISINTEGRATION OF THE CHARACTER.....	89
м-р Дијана Никодиновска ПОСЛОВИЦИ – МЕЃУ ЛИНГВИСТИКАТА И ФОЛКЛОРИСТИКАТА Dijana Nikodinovska, M.A. PROVERBS – BETWEEN LINGUISTICS AND FOLKLORE.....	99
д-р Марија Леонтик ТУРСКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ИМИЊА И ПРЕЗИМИЊА Marija Leontic, Ph.D. TURKISH ELEMENTS IN MACEDONIAN NAMES AND SURNAME.....	109
д-р Толе Белчев, Јакуп Лимани ТОПОНИМИТЕ И МИКРОТОПОНИМИТЕ ВО ЖЕЛИНО И ОКОЛИНАТА Tole Belcev, Ph.D., Jakup Limani TOPONYMS AND MICRO-TOPONYMS IN ZELINO AND THE SURROUNDING AREA.....	119
Мартина Николовска КОМУНИЦИРАМЕ МАСОВНО, НО НА КОЈ ЈАЗИК? Martina Nikolovska WE USE MASS COMMUNICATION, BUT IN WHICH LANGUAGE?	129
Весна Коцева, м-р Весна Продановска КАКО ЗБОРУВААТ МЛАДИТЕ ИТАЛИЈАНЦИ ДЕНЕС Vesna Kocева, Vesna Prodanovska, M.A. HOW DO YOUNG ITALIANS SPEAK TODAY	135

Марија Тодорова ИСПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО СОЕДИНЕТИТЕ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ Marija Todorova SPANISH LANGUAGE IN THE UNITED STATES OF AMERICA	143
Биљана Петковска ЛИНГВИСТИЧКИ СТРУКТУРАЛИЗАМ Biljana Petkovska LINGUISTIC STRUCTURALISM	149
Костадин Голаков ЗОШТО НИ Е ПОТРЕБНА КАТЕДРА ЗА СЛОВЕНСКА ФИЛОЛОГИЈА, ОДНОСНО СЛАВИСТИКА НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП? Kostadin Golakov WHY DO WE NEED A DEPARTMENT OF SLAVIC PHILOLOGY, I.E. SLAVIC STUDIES WITH THE FACULTY OF PHILOLOGY AT THE “GOCE DELCEV” UNIVERSITY IN STIP?	155
д-р Радица Никодиновска СТАТУСОТ НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО ВО МЕТОДИТЕ ЗА НАСТАВА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ Radica Nikodinovska, Ph.D. THE STATUS OF TRANSLATION IN THE TEACHING METHODS FOR FOREIGN LANGUAGES	163
м-р Драгана Коцева ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Dragana Koseva, M.A THEORY OF TRANSLATION	171
Даринка Веселинова ОСНОВНИ ПОИМИ ВО ТРАНСЛАТОЛОГИЈАТА, КУС ОСВРТ КОН ТОЛКУВАЊЕТО КАКО ДЕЈНОСТ Darinka Veselinova BASIC CONCEPTS OF TRANSLATOLOGY – SHORT INTRODUCTION INTO THE PRACTICE OF INTERPRETING	181
Јадранка Тодевска ТЕХНИКИ НА БЕЛЕЖЕЊЕ ЗА КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ Jadranka Todevska NOTE TAKING TECHNIQUE FOR CONSECUTIVE INTERPRETING	189

811.112.2:37.011.3-051

Оригинален научен труд
Original research paper

**ПРЕДИЗВИЦИТЕ И ДИЛЕМИТЕ СО КОИ СЕ СООЧУВААТ
ПРОФЕСОРИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ВО
СВОЈАТА КАРИЕРА**

д-р Билјана Ивановска*

Апстракт: Денеска наставата по странски јазици се преобразува во високо професионална дејност која се смета не само за професија, вокација, туку и за мисија чија цел е исполнување на мултикултурните димензии на општеството, бидејќи наставниците сè уште се водачи на цивилизацијата и ја претвораат оваа професија во важен елемент во јавниот образовен систем. Овој труд ги обработува предизвиците и дилемите со кои се соочуваат професорите по германски јазик во својата наставна кариера и во приватниот живот. Од нив се очекува да бидат добри наставни работници, грижливи мајки и вредни сопруги. Колку се успешни во сето тоа?

Клучни зборови: *странски јазик, мултикултура, професија, семејство.*

**CHALLENGES AND DILEMMAS THAT GERMAN TEACHERS
FACE IN THEIR CAREER**

Biljana Ivanovska, Ph.D.*

Abstract: Today, the foreign language teaching is transformed into a highly professional occupation, that is considered to be not only a profession, vocation but also a mission whose aim is to fulfill the multicultural dimensions of the society, because the teachers are the leaders of the civilization and they transform this profession into an important element of the public health system. This paper focuses on the challenges and dilemmas which meet the German language teachers in their professional career and in private. They are expected to be good teachers, caring mothers and tidy housewives. Are they successful?

Key words: *foreign language; multicultural; profession; family.*

*Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Univ. Press.

*Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip.

1. Вовед

Потекнувам од земја каде што наставниците уживаат почит во јавноста и за самата себе мислам дека сум среќна личност што сум ја одбрала наставната професија како моја вокација и струка. Сè уште имам високо мислење за моите наставници. И покрај тоа што моето семејство од мене очекуваше да станам лекар, мојот внатрешен нагон беше да станам како моите наставници и да оставам трага во срцата и во душите на моите студенти, што ме натера да се свртам кон наставата – и сега уживам во секоја минута од наставниот процес. Секој ден носи нешто ново за учење и паметење, а дружењето со моите студенти носи одговорност, возбуда, но е и предизвик. Наставникот го гледам како грнчар кој ја калапи глината правејќи прекрасно грне. Наставниците ги калапат учениците и се гордеат кога пред нивните очи тие растат во одговорни личности со сиот свој талент и вештини стремејќи се кон успех. Студентите се студенти без разлика на нивото на возраста и на нивната зрелост. Од наставникот зависи дали кај нив ќе побуди или не интерес за учење. Во Република Македонија, истите права и можности при изборот на својата идна професија се нудат подеднакво за мажите и за жените со многу малку поволности за жените. Можеби е по малку иронично, но шовинистичките конвенции, сепак, преовладуваат, па така наставната професија се смета за идеален избор во кариерата за жените. Наставниците по странски јазик се соочуваат со многу предизвици и се класифицираат во следниве категории врз основа на моите лични убедувања.

2. Претпоставки

Новото наспроти традиционалното. И покрај тоа што предавањето се смета за стабилен избор во кариерата, искуството за изучување на германски јазик и култура отвора нови перспективи и ги води наставниците да го истражуваат својот идентитет и да имаат повеќе простор и можности во изборот и напредокот на својата кариера.

Идеалното наспроти актуелното. Подвлијание на западната култура многу наставници по странски јазик создаваат свој стил на предавање и не ги следат традиционалните стереотипи. За жал, зголемениот фонд на неделни часови и новиот образовен систем на контрола на знаењата бараат бескрајни и исцрпувачки вежби и оставаат малку време за креативност во процесот на јазичното восприемање.

Семејството наспроти кариерата. Професорките по германски јазик денес се соочени со голем фонд на часови и со зголемен притисок за професионален развој. Тие се, освен наставници, и грижливи домаќинки и мајки. Само неколкумина успеваат да најдат баланс во сето ова.

Можност наспроти сигурност. Предавањето на странски јазик и наставната дејност не е предуслов за финансиски стабилен и удобен живот. Професорите по германски јазик имаат поголеми шанси да најдат поисплатлива работа во индустрискиот и во бизнис-секторот, иако постои ризик и во тие профили. Стравот дека можеби ќе треба да се започне подоцна и на понапредната возраст со оваа професија предизвикува двоумење и несигурност кај личноста.

3. Резултати

Податоците од случајните интервјуа со неколкумина професори по германски јазик ги потврдуваат горенаведените тврдења.

Употребата на новото наспроти традиционалното во наставниот процес. Сите, освен една професорка, признаа дека се стремеле кон унапредување, бидејќи уживале во индивидуализмот и не сакале да поднесуваат ограничувањата или управувањата од другите. Сите беа согласни во врска со тоа дека без образование или дополнителна едукација тие ќе имаат помала можност за напредување.

Идеалното наспроти актуелното. Сите испитаници веруваат дека постоечкиот систем на вреднување ја намалува креативноста и уживањето во изучувањето и предавањето на германскиот јазик.

Семејството наспроти кариерата. Сите интервјуирани професорки потврдија дека семејството е клуч за успешна кариера и за постојаниот професионален развој, а за двете помлади професорки беше многу важен фактот што имаа цел во животот да ја најдат „подобрата половина од својот живот“. Тие, исто така, се жалеа на одредените ограничувања според кои некои едукативни програми поставуваат услов за возрастна граница. Но, сепак, сите не се двоумеа премногу, бидејќи традиционалните убедувања во Македонија се дека за жената која се приближува накај 30 години од својот живот е подобро семејно да се среди отколку да биде обележана и отуѓена од околината.

Можноста наспроти сигурноста. Три постари наставници потврдија дека тоа што останале во својата наставна професија го избрале вистинскиот пат. Двете помлади професорки се сомневаа дали го направиле вистинскиот избор при изборот на оваа професија, од финансиска гледна точка.

4. Дискусија

Се потврдија некои мои лични претпоставки и убедувања. Во основа, не постои разлика во полот при изборот на оваа професија во Република Македонија, исто како и во западниот свет, но сепак наставната професија се смета дека е идеален избор за женскиот пол. Треба да се направат понатамошни истражувања меѓу кариерата и семејството, пристапот во наставата и моделите на проценка.

4.1. Разлики во полот

Разликите во полот не претставуваат практичен проблем при изборот на оваа професија, освен предностите со кои мажите имаат помала одговорност при одгледувањето на децата во семејството и во водење на домаќинството.

4.2. Разлики во возраста

Оние што се родени во 60-тите години на 20 век се разликуваат од оние што се родени во 70-тите. Тие се соочуваат со слични дилеми, но имаат различни интереси. Постарите се адаптираат потешко во изменетиот систем на општествени вредности, својата родителска улога ја сфаќаат посериозно и се обидуваат со голем напор да го фатат чекорот со модерната техника и технологија кои ги наметнува современиот образовен систем. Помладите се индивидуалисти, што се должи главно на преминот од еден во друг систем на управување и многу полесно и оптимистички се прилагодуваат на тековните и современи барања на образовниот систем.

4.3. Работа и семејство

Професорките се борат да ги исполнат своите обврски на работа, но и дома. Тие докажуваат постојано дека се еднакви како и мажите на секое поле, но сите се едногласни дека не претпочитаат професионален развој на сметка на семејната среќа.

4.4. Идентитет

Сметам дека не постои силен женски идентитет или разлика во половите. Платежниот систем е еднаков како за мажите така и за жените. Постојат неколку иницијативи на Владата против злоупотреба на полот и сексуалноста во изборот на својата идна професија, но и тие се со ограничени можности и се ретки. Можеби има премалку јавна свест или можеби традиционалните улоги и вредности во општеството го прават овој ентитет вреден за размислување.

5. Заклучок

Наставната професија е полна со предизвици и дилеми, но ја сметам, сепак, за благородна и интересна професија. Денеска наставата се преобразува во мошне високо поставена професионална вештина која станува важен елемент во јавниот сервис. Наставниците, најмногу од сите други професии, се водачи на општеството. Сегашниот предизвик на оваа професија е да се исполнат мултидимензионалните и мултикултурните барања од студентите, наспроти вистинските методологии за ефективно учење и вистински успех во училиштето, а со тоа и во животот.

Библиографија

1. Wang X. (2009): Dilemmas facing female English teachers on China. IATEFL Voices, issue 206:6.
2. Saida K. (2009): A noble profession IATEFL Voices, 2008, Issue 205:8.
3. Roxana P. (2009): Personalisation in teaching-from think big to think small. IATEFL Voices, Issue 206:7.
4. Narayanan R. (2009): The teacher affects every facet of classroom life. IATEFL Voices, Issue 206:10.